

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rol Tutumları, Romantik İlişki Kalıpyargıları ve Romantik İlişki Doyumlarının İncelenmesi

Melike YAMAN, Yüksek Lisans Öğrencisi, Yakın Doğu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Lefkoşa, KKTC, e-posta: psk.melikeyaman@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8141-6646>

Dr. Bingül SUBAŞI HARMANCI, Yakın Doğu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Lefkoşa, KKTC, e-posta: bingul.subasi@neu.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3633-622X>

Öz

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumları, toplumsal cinsiyet rol tutumları ve romantik ilişki kalıp yargılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın yürütülme hedefine uygun olarak nicel araştırma yöntemlerinden, tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya, amaçsal örnekleme yöntemi ile KKTC'nde öğrenim gören üniversite öğrencilerinden 18 yaş ve üzeri 459 romantik ilişkisi olan üniversite öğrencisi dahil edilmiştir. Araştırma bulguları arasında öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol tutumları alt boyutu olan erkek cinsiyet rol tutumlarının, ilişki doyumlarını anlamlı ve pozitif yönde yordadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumları alt boyutu olan erkeğin girişkenliği tutumunun öğrencilerin ilişki doyumlarının negatif yordayıcısı olduğu saptanmıştır. Bu çalışmanın sonuçları, toplum içerisinde kadın ve erkeğe atfedilen rollerin ve kişilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları hakkında bilgi edinilmesi ve anlaşılması, romantik ilişkileri anlama noktasında bilgi ve katkı sağlayabileceği düşünülmüştür. Bu konuda, üniversite döneminde ilişki doyumunu konusunda bireylerin kendilerini geliştirebilmeleri, sağlıklı iletişim becerileri kazanabilmeleri için eğitim programları hazırlanması bireysel terapi ve danışmanlık hizmetleri sunulması önerilir.

Anahtar Kelimeler: İlişki Doyumu, Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet, Romantik İlişki Kalıp Yargıları

Makale Gönderme Tarihi: 29.08.2024

Makale Kabul Tarihi: 03.12.2024

Önerilen Atıf:

Yaman, M. ve Subaşı Harmancı, B. (2024). Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rol Tutumları, Romantik İlişki Kalıpyargıları ve Romantik İlişki Doyumlarının İncelenmesi, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 7(12): 938-962.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences

2024, 7(12): 938-962. DOI:[10.26677/TR1010.2024.1473](https://doi.org/10.26677/TR1010.2024.1473)

ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

RESEARCH PAPER

Investigation of University Students Gender Role Attitudes, Romantic Relationship Stereotypes and Romantic Relationship Satisfaction

Melike YAMAN, MSc. Student, Near East University, Institute of Social Sciences, Nicosia, TRNC,
e-mail: psk.melikeyaman@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8141-6646>

Dr. Bingül SUBAŞI HARMANCI, Near East University, Faculty of Arts and Sciences, Nicosia,
TRNC, e-mail: bingul.subasi@neu.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3633-622X>

Abstract

The purpose of this study was to examine the romantic relationship satisfaction, attitudes towards gender roles, and stereotypes related to romantic relationships among university students. The survey model from quantitative research methods was used in accordance with the objectives of the study. The study included 459 university students aged 18 and older who were studying in the TRNC and had romantic relationships, selected through purposive sampling. It has been found in a research study that the sub-dimension of students' gender role attitudes, namely male gender role attitudes, significantly and positively predicted their relationship satisfaction. It has been determined that the sub-dimension of students' attitudes towards stereotypes about romantic relationships, namely the attitude towards men's assertiveness, is a negative predictor of their relationship satisfaction. The results of this study are considered to provide information and contribute to understanding of attitudes towards gender roles assigned to women and men in society and how individuals perceive them, as well as contribute to understanding of romantic relationships. In this regard, it is recommended to prepare training programs and provide individual therapy and counseling services so that individuals can improve themselves and gain healthy communication skills in relation to relationship satisfaction during the university period.

Keywords: Relationship Satisfaction, Gender, Gender Roles, Romantic Relationship Stereotypes

Received: 29.08.2024

Accepted: 03.12.2024

Suggested Citation:

Yaman, M. and Subaşı Harmancı, B. (2024). Investigation of University Students Gender Role Attitudes, Romantic Relationship Stereotypes and Romantic Relationship Satisfaction, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 7(12): 938-962.

GİRİŞ

İnsanlar yaşamlarını çevreleri ile sosyal ilişkiler kurarak devam ettirmektedir. Her birey, ailesi ve çevresindeki insanlar ile ilişki kurmakta ve içerisinde buldukları toplulukların bir parçası olarak gelişimini devam ettirmektedir (Yalçın ve Ersever, 2015). Bireyin hayatının en mühim ve olmazsa olmazını yakın ilişkiler oluşturmaktadır (Sarı, 2008). Romantik ilişki, kadın ve erkeğin istekli olarak onay verdiği, ihtirası, duygusal bağı ve sadakati barındıran (Connolly ve McIsaac, 2011), kadın ve erkek arasında oluşan tutku, bağlılık ve yakınlığın birlikteliğinde meydana gelen, yakın ilişkiler içerisinde incelenen ilgi, bağ olarak ifade edilmektedir (Gizir, 2013).

Kişilerarası yakın ilişkiler bağlamında ele alınan romantik ilişkiler; flört etme, evlilik, birlikte yaşama ve diğer uzun süreli birliktelik çeşitlerini kapsamaktadır (Şensoy, Asıcı ve İkiz, 2019). Romantik ilişkinin en detaylı ve kapsamlı tanımını yapan Collins (2003), romantik ilişkiyi bireylerin karşılıklı istekli olması ve her iki tarafında ortak kabul gördüğü bir yakın ilişki türü olarak tanımlamıştır (Saraç, Hamamcı ve Güçray, 2015). Collins (2003), katılım, partner seçimi, ilişki niteliği, ilişki içeriği, duygusal ve bilişsel süreçler olmak üzere bu beş özelliğin romantik ilişkiyi diğer ilişki çeşitlerinden ayırdığını ifade etmektedir (Şirin ve Bayrakçı, 2020). Erikson (1968), bireyin tatmin olabileceği bir romantik ilişki içerisinde olması sonucunda psikolojik iyi olma halinin, gelecek zamanlarda oluşturacağı güvenilir ve doğru ilişkilere sağlam bir zemin olması ve her şeyden önce ergenlik döneminde ki kişide sağlam ve doğru kimlik gelişimi bakımından ehemmiyetini vurgulamaktadır (Yüceol ve Kaya, 2018).

Genç bireyler için üniversite dönemindeki yıllar özellikle kendi kimliklerini oturtmak için çaba harcadığı ve çeşitli ilişkiler kurdukları mühim bir yaşam periyodudur. Bu gelişim dönemi, 18-30 yaş aralığını kapsayan genç yetişkinlik dönemi olarak adlandırılmaktadır. Genç yetişkinlik dönemi, psikososyal gelişim kuramı çerçevesinde kişinin aileden kendini farklılaştırma, romantik ilişkiler kurmaya başlama ve mali yükümlülük almaya benzer işlevleri başarması gereken, haneden ayrılma dönemine rast gelmektedir (McGoldrick, Carter ve Preto, 2015). Yakın ilişkiler kurma ve sürdürme bu gelişim döneminin temel işlevlerinden biridir (Şensoy, Asıcı ve İkiz, 2019). Bireyin yakın ilişkiler kurması ve sürdürmesi; genç yetişkinlik döneminde, kendini güvende hissetmesi, mutlu olması ve yaşadığı hayattan tatmin olması konusunda önemli bir etkindir (Şensoy, Asıcı ve İkiz, 2019).

Üniversite yıllarında, gençlerin türlü zorluklarla baş etmesi gerekmektedir ve bunlar içerisinde en mühim olan zorluklardan biride sosyal yaşama uyum sağlama konusudur (Hamamcı ve Çoban, 2010). Birçok araştırmacı tarafından bu dönemde kurulan romantik ilişkilerin gençlerin sosyal gelişimini desteklediği ve sosyal yaşama uyum sağlamalarına katkıda bulunduğu altı çizilmiştir (Hamamcı ve Çoban, 2010). Genç yetişkinlik dönemini kapsayan üniversite yıllarında kurulan romantik ilişkiler, yetişkinlik rollerinin gelişimini, akran ve aile ilişkilerini (Gizir, 2013) ve partner seçimi sürecini (Furman, 2002) doğrudan etkileyen en destekleyici ilişki türü olarak görülmektedir (Şensoy, Asıcı ve İkiz, 2019). Kişilerin kurmuş olduğu sağlam romantik ilişkiler, bireyin iyi oluş seviyesi ile doğrudan ilişkilidir (Gizir, 2013). Diğer bir taraftan güvenilir ve doğru olmayan romantik ilişkiler ise bireyler arasında çatışmalara, negatif kendilik algısına ve duygu durum bozukluklarına sebep olmaktadır (Gizir, 2013).

Sabatelli (1988)'e göre ilişki doyumu bireyin ilişkide gerçekleşmesini beklediği belli şart ve durumlar ile eşinin davranışları arasındaki ilişkidir. Hendrick (1988) ilişki doyumunu kendini açma, bağlılık, ilişkiye yatırım ve cinsel tutumlarla ilişkilendirmiştir (Yüceol ve Kaya, 2018). Kişinin ilişkinin niteliği konusunda yapmış olduğu öznel değerlendirmelerin pozitif olması ilişkiden tatmin olunduğunu, tam tersi yani olumsuz olması ise ilişkiden tatmin olunmadığını ifade etmektedir. İlişkiden tatmin olunması kişilerin öznel iyi oluş ve duygusal iyilik hali üzerinde önemli derecede pozitif bir tesir etmektedir. Ayrıca ilişki süresinin devamı ilişki

doyumunun yüksek olmasında büyük önem taşır (Sarı, 2008). Romantik ilişkide olan bireylerin ilişki doyumları incelenirken, kişilerin görüş ve tutumlarının dikkate alınması ve ilişki doyumlarına yönelik değerlendirme yapılırken toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarının ele alınması önemli bir faktör olarak görülmektedir (Yüceol ve Kaya, 2018).

Biyolojik bir terim olan 'Cinsiyet' (Sex) kişinin kadın veya erkek olarak sergilediği ve ortaya koymuş olduğu genetik, fizyolojik, biyolojik özellikler ve farklılıklar olarak tanımlanmaktadır. 'Toplumsal Cinsiyet' (Gender) ise biyolojik cinsiyetten farklı olarak, kadın ve erkeğin toplum içerisindeki statüsü, konumu, kişinin toplumda yer aldığı sosyal cinsiyet rolleri ve beklentilerini kapsamaktadır (Karasu, Göllüce, Güveç ve Çelik, 2017). Toplumsal yapı ve kültürün oluşturduğu, sosyal konfigürasyon sonucu meydana gelmektedir ve değiştirilebilir (Öngen ve Aytaç, 2013).

Cinsiyet kalıp yargıları da yaşamın tüm taraflarını etkilediği gibi bireylerin romantik ilişkilerini de etkilemektedir (Sakallı ve Curun, 2001). Cinsiyet rollerine ilişkin kalıp yargılar, kadın ve erkek için uygun görülen davranışları, nasıl davranmaları gerektiğini, psikolojik özelliklere ilişkin normatif inançları içermektedir ve geleneksel cinsiyet rollerine göre biçimlenmektedir (Taşdemir ve Sakallı, 2010). Sakallı'ya (2003) göre toplum içerisinde kişiler, farkında olarak ya da olmayarak kadın ve erkekten beledikleri davranışları içeren pozitif ya da negatif özelliğe sahip kalıp yargıları sosyalleşme sürecinde içselleştirmiş ve sürekliliğini sağlamışlardır (Mızrak ve Özerdoğan, 2014). Bunun sonucu olarak da cinsiyetçilik kavramı erkeklerden daha çok kadın cinsiyeti temelinde maruz kalınan ayrımcılığa sebep olmuştur (Okutan ve Sunal, 2011). Kişilerin karşı cinslerine sergilemiş oldukları davranışlar, cinsiyet kalıp yargıların etkisi ile oluşabilmektedir ve bunu romantik ilişkilerinde de görmek muhtemeldir (Taşdemir ve Sakallı, 2010). Peplau ve Gordon (1985)'a göre romantik ilişkilerde kadın ve erkeğe atfedilen rollere ait kalıp yargılar, toplumsal cinsiyet görüşüne göre şekillenmektedir. Bunun beraberinde romantik ilişkilerde erkeklerden etkin, ilişkiyi başlatma, baskın, güçlü, karar verici, kontrol edici ve idareci görevleri yerine getirmesine uygun roller beklenirken, kadınlardan söz dinleyen, erkeğin planlarına katılan, duygusal, fiziksel görünümü ile ilgilenen, edilgen ve imtizaçlı olma gibi roller beklenmektedir (Okutan ve Sunal, 2011).

Genç yetişkinlik döneminde olan üniversite öğrencilerinin toplum tarafından kadına ve erkeğe yönelik atfedilmiş, kalıplaşmış cinsiyet rollerine ilişkin yargıların, onlar için ne ifade ettiği ve karşı cinsle olan yakın ilişkilerinde bu cinsiyet yargılarından ne seviyede etkiye uğradıklarının tespit edilip, belirlenmesi toplumsal cinsiyet eşitliğinin gelişmesini sağlamak bakımından oldukça önemlidir (Mızrak ve Özerdoğan, 2014).

İlgili alanyazıda yapılan araştırmalar incelendiğinde; Andrade, Wachelke ve Rodrigues (2015) çalışmalarında, genç yetişkinlerin romantik ilişkilerinde cinsiyet ve aşk boyutları arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Araştırmanın amacı, erkekler ve kadınlar arasında romantik ilişkilerdeki tatmin düzeyleri ve aşk boyutlarındaki farklılıkları incelemek ve ilişkideki cinsiyet rollerinin bu farklılıklara etkisini görmektir. Araştırma, 334 genç yetişkin (145 erkek ve 190 kadın) üzerinde yürütülmüştür. Katılımcılara, ilişkilerindeki tatmin düzeylerini ve aşk boyutlarını ölçen anketler uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçları, kadınların genellikle erkeklerden daha yüksek bir romantik ilişki tatmini düzeyine sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca, erkeklerin aşkta daha tutkulu olduğu, kadınların ise daha bağlı olduğu bulunmuştur. Cinsiyet rolleri açısından incelendiğinde, geleneksel cinsiyet rolüne sahip kadınların daha bağlı, erkeklerin ise daha tutkulu oldukları görülmüştür. Bu sonuçlar, romantik ilişkilerde cinsiyet ve cinsiyet rollerinin önemli bir rol oynadığını ve ilişki tatmini düzeyleri ve aşk boyutları arasındaki farklılıkları etkilediğini göstermektedir.

Kim ve Lee (2015) tarafından yapılan araştırmada, Koreli yetişkinler arasındaki romantik bağlanma, cinsel doyum ve cinsel kaygı arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Toplam 317 katılımcı romantik bağlanma, cinsel doyum ve cinsel kaygı ölçümlerini tamamlamıştır. Sonuçlar, daha güvenli romantik bağlanma tarzlarına sahip katılımcıların daha yüksek düzeyde cinsel doyum ve daha düşük düzeyde cinsel kaygıya sahip olduklarını göstermiştir. Ayrıca, cinsel doyumun cinsel kaygı ile negatif olarak ilişkili olduğu bulunmuş, yani daha yüksek düzeyde cinsel doyuma sahip olan bireylerin daha düşük düzeyde cinsel kaygı yaşadıkları görülmüştür.

Gümüş (2019) tarafından yapılan, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarını belirlemeyi amaçlayan bir çalışmadır. Araştırma, Üsküdar Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu öğrencilerden 100 öğrenci ile yapılmış ve bu bağlamda kesitsel bir çalışmadır. Araştırmanın sonuçlarına göre, kadın ve erkek öğrenciler arasında toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin farklılıklar olduğu bulunmuştur. Kadın öğrenciler, erkek öğrencilere göre daha eşitlikçi ve cinsiyet ayrımcılığına daha az tolerans gösteren tutumlar sergilemiştir. Ayrıca, öğrencilerin cinsiyeti, yaşları, bölümleri ve anne-baba eğitim düzeyleri gibi demografik faktörlerin de toplumsal cinsiyet tutumları üzerinde etkili olduğu bulunmuştur.

Gottert vd., (2020) tarafından yapılan araştırmada, cinsiyet normlarının değişmesinin ve daha eşitlikçi bir toplumda yaşamının, şiddet davranışlarındaki azalmaya neden olabileceğini öne sürülmektedir. Çalışmada, 18-30 yaşları arasındaki 3818 kadın ve erkekten oluşan bir örneklem kullanılmıştır. Katılımcılar, HIV enfeksiyonunu önleme amacıyla tasarlanmış bir toplum tabanlı bir programın bir parçası olarak eğitim, destek ve hizmetler almışlardır. Çalışmanın sonuçları, cinsiyet normlarında ve şiddet davranışlarında olumlu değişimler olduğunu göstermiştir. Kadınlar ve erkekler arasındaki güç dengesinin değişmesi, kadınların kendilerini koruma becerilerinin artması ve erkeklerin daha eşitlikçi tutumlar benimsemesi gibi faktörler, şiddet davranışlarının azalmasına katkıda bulunmuştur.

Kılıç'ın (2021) yılında yayınlanan araştırmasında, romantik ilişkilerde psikolojik iyi oluş ve ilişki boyutları arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Çalışmada, 20 yaş üzeri 104 yetişkin katılımcıdan veri toplanmıştır. Araştırmada, katılımcıların romantik ilişkilerindeki psikolojik iyi oluşlarının, ilişki boyutları ile önemli bir şekilde ilişkili olduğu bulunmuştur. Özellikle, romantik ilişkilerdeki bağlılık boyutu ile psikolojik iyi oluş arasında pozitif bir ilişki saptanmıştır. Araştırmada ayrıca, katılımcıların romantik ilişkilerindeki öz-yeterliliklerinin, ilişki boyutları ile birlikte psikolojik iyi oluşlarını yordadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, romantik ilişkilerde psikolojik iyi oluşun ve ilişki boyutlarının önemine işaret etmektedir.

Yılmaz ve Çiçek (2021) tarafından yapılan araştırmanın katılımcıları, farklı sosyo-demografik özellikte olan 270 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının genel olarak olumlu olduğu belirlenmiştir. Ancak, bazı demografik değişkenlerin tutumlar üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Örneğin, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha eşitlikçi tutumlar sergiledikleri tespit edilmiştir. Ayrıca, yaş, gelir düzeyi ve aile yapısı gibi faktörlerin de tutumlar üzerinde etkili olduğu bulunmuştur.

Daşlı (2019) tarafından, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarını belirlemek ve cinsiyet, yaş, bölüm, gelir düzeyi gibi değişkenlerin bu tutumlardaki farklılıkları açıklamak için yapılmıştır. Araştırmada, 350 üniversite öğrencisi yer almıştır ve veriler anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın sonuçları, katılımcıların genellikle eşitlikçi toplumsal cinsiyet rollerine uygun tutumlar sergilediğini göstermiştir. Ayrıca, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha eşitlikçi tutumlara sahip oldukları belirlenmiştir. Yaş, bölüm ve gelir düzeyi gibi değişkenlerin ise toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlar üzerinde etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Ogan ve Soysal (2022) araştırmalarında, romantik ilişkilerde öz yeterlik seviyesinin ve romantik ilişki doyumunun, üniversite öğrencilerinin ilişkilerini sürdürme stratejilerine olan etkisini incelemiştir. Araştırma, Dokuz Eylül Üniversitesi'nde öğrenim gören 406 (260 kadın, 146 erkek) üniversite öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. "Romantik İlişkilerde Öz Yeterlik Ölçeği" ve "Romantik İlişki Doyumu Ölçeği" ile toplanan veriler, analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları, romantik ilişki doyumunun, ilişkileri sürdürme stratejileri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca, romantik ilişkilerde öz yeterliğinde, ilişkileri sürdürme stratejileri üzerinde önemli bir etkisi olduğu bulunmuştur. Özellikle, romantik ilişkilerde öz yeterliği yüksek olan öğrencilerin, daha olumlu ve etkili ilişki sürdürme stratejileri benimsemeleri daha muhtemeldir. Bu sonuçlar, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde öz yeterliklerini ve doyumlarını arttırmalarının, sağlıklı ve sürdürülebilir ilişkiler için önemli olduğunu göstermektedir.

Sagone, Commodari, Indiana ve Rosa (2023) yılında yayınlanan bu çalışması, genç ve yetişkinler arasında bağlanma tarzı, psikolojik iyi oluş ve ilişki durumu arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışma, İtalya'da yaşayan 393 genç yetişkin katılımcıdan toplanan verileri kullanarak yapılmış bir araştırmadır. Çalışmanın sonuçları, güvenli bağlanma tarzının daha yüksek psikolojik iyi oluşla ilişkili olduğunu göstermektedir. Bunun yanı sıra, güvensiz bağlanma tarzlarının (kaçınma, kaygı veya karmaşık) düşük psikolojik iyi oluşla ilişkili olduğu bulunmuştur. Ayrıca, ilişki durumunun, psikolojik iyi oluş ile güvenli bağlanma tarzı arasındaki ilişkiyi etkileyebileceği bulgusu da elde edilmiştir. Bu çalışma, genç ve yetişkinler arasında bağlanma tarzı, psikolojik iyi oluş ve ilişki durumu arasındaki ilişkinin anlaşılmasına ve özellikle de güvenli bağlanma tarzının önemini vurgulanmasına katkı sağlamaktadır.

Araştırmanın Amacı

Çalışmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumları, toplumsal cinsiyet rol tutumları ve romantik ilişki kalıp yargılarının incelenmesidir. Çalışmanın diğer amacı ise üniversite öğrencilerinin, toplumsal cinsiyet rol tutumlarının ve romantik ilişki kalıp yargılarının, romantik ilişki doyumları üzerindeki etkisinin incelenmesidir.

Araştırmanın Alt Amaçları

1. Romantik ilişkilerde, toplumsal cinsiyet rol tutumları, romantik ilişki kalıp yargıları ve ilişki doyumu katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?
2. Romantik ilişkilerde toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumların ve romantik ilişki kalıp yargıları ile ilişki doyumu arasında ilişki var mıdır?
3. Katılımcıların toplumsal cinsiyet rol tutumları ve romantik ilişki kalıp yargıları, romantik ilişki doyumlarını yordamakta mıdır?

Araştırmanın Önemi

Hem uluslararası hem de ulusal literatürler incelendiğinde romantik ilişki doyumu üzerinde yapılmış birçok araştırmaya rastlanmaktadır. İlişki doyumu ile ilgili çok fazla türde çalışmalar yapılmış olmasına rağmen toplumsal cinsiyet bağlamında ki çalışmalara daha az rastlanılmaktadır (Yüceol ve Kaya, 2018). Bu çalışma da toplumsal cinsiyet rol tutumlarının ve romantik ilişki kalıp yargılarının, romantik ilişki doyumları üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır ve dolayısıyla yapılan bu araştırmadan çıkacak sonuçların literatüre katkı

sağlayacağı umulmaktadır. Literatürde romantik ilişkiler ile ilgili yapılmış çalışmalar, geleneksel toplumsal cinsiyet rol tutumlarının ve romantik ilişki kalıp yargılarının ilişkilerde etkili olduğunu sunmaktadır. Bu sebeple toplum içerisinde kadın ve erkeğe atfedilen rollerin ve kişilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları hakkında bilgi edinilmesi ve anlaşılması romantik ilişkileri anlama noktasında oldukça mühim olduğu öngörülmektedir (Yüceol ve Kaya, 2018).

Yapılan bu araştırmanın konu ile ilgili alanda ki diğer çalışmalara katkı sağlaması yönünden önemli olduğu ve KKTC de yürütülmesi yönüyle de yapılan çalışmanın çeşitliliğe bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli ve Örneklem

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli ile yürütülmüştür. Araştırmanın evreni romantik ilişkisi olan 18 yaş üzeri üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise KKTC’de öğrenim görmekte ve Türkçe konuşan, romantik ilişkisi olan 18 yaş üzeri üniversite öğrencisinden oluşturulmuştur. Örneklem, bilinmeyen örnekleme formülüne göre 384 kişi olarak belirlendi ve bu sayı temel alınarak bu çalışmada 459 katılımcıya ulaşılmıştır. Örneklem seçilirken seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada, Aydınlatılmış Onam Formu ve Bilgilendirme Formu, Sosyo-demografik Bilgi Formu, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyum Ölçeği kullanılmıştır.

Sosyo-Demografik Bilgi Formu

Katılımcıların yaş, cinsiyet, ilişki durumu ve ilişki süresi, yerleşim yeri gibi kişisel özellikleri hakkında bilgilere ulaşabilmek amaçlı araştırmacı tarafından oluşturulmuştur ve altı soru yer almaktadır.

Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği (TCRTÖ)

Zeyneloğlu ve Terzioğlu (2011) tarafından, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumları belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. 38 maddeden oluşan ve 1 (hiç katılmıyorum) ile 5 (tamamen katılıyorum) arasında puanlanan Likert tipi ve 5 alt boyutu olan bir ölçektir. Toplumsal cinsiyet rollerine yönelik eşitlikçi tutum cümleleri için katılımcılar; tamamen katılıyorsa 5 puan, katılıyorsa 4 puan, kararsızsa 3 puan, katılmıyorsa 2 puan, kesinlikle katılmıyorsa 1 puan almaktadırlar. Geleneksel tutum cümleleri için ise yukarıda belirtilenin tam tersi olacak şekilde puanlama yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 190, en düşük puan 38’dir. Ölçekten alınan puanların yüksek olması eşitlikçi tutuma, düşük olması geleneksel tutuma işaret etmektedir. Ölçeğin 38 madde ölçek geneli için Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Alt boyutlarına ilişkin iç tutarlılık değerlendirildiğinde, Eşitlikçi Cinsiyet Rolü alt boyutu 8 madde, Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .78, Kadın Cinsiyet Rolü alt boyutu 8 madde, Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .80, Evlilikte Cinsiyet Rolü alt boyutu 8 madde,

Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .78, Geleneksel Cinsiyet Rolü alt boyutu 8 madde, Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .78, Erkek Cinsiyet Rolü alt boyutu 8 madde, Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .72'dir.

Romantik İlişkiler ile İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği (RİKTÖ)

Bireylerin ilişkilerle ilgili kalıp yargılara karşı tutumları ölçmek için Sakallı ve Curun (2001) tarafından geliştirilmiştir. Katılımcıların her bir ifadeye katılıp katılmadıklarını dereceli olarak 1(Tamamen karşıyım)'den 6 (Tamamen katılıyorum)'ya kadar belirttikleri likert tipli bir ölçektir. Ölçek iki alt boyuttan oluşmaktadır. 1.Alt boyut: Romantik ilişkide erkeğin baskın, kadının kabul edici tavırları için Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .83, 2. Alt boyut: Romantik ilişkilerde erkeğin girişken olması Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .83'tür. Tüm ölçek için Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .85 olarak bulunmuştur.

İlişki Doyum Ölçeği (İDÖ)

Katılımcıların ilişki doyumlarına ilişkin veri elde etmek amacıyla, Hendrick (1988) tarafından geliştirilen Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .80 bulunan ve Curun (2001) tarafından Türkçe'ye uyarlanan İlişki Doyum Ölçeği kullanılacaktır. 7 madde maddeden oluşan Likert tipi bir ölçektir. Ölçekten alınan yüksek puanlar, katılımcıların ilişki doyumunun yüksek olduğuna, düşük puanlar ilişkiden alınan doyumun düşük olduğu anlamına gelmektedir. Türkçe formunun tek faktörlü bir yapısı bulunmakta ve Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .86 olarak bulunmuştur.

Verilerin Toplanma Süreci ve Çalışma Planı

Araştırmaya başlamadan önce ilk aşamada 11.05.2022 / 23.05/2022 tarihlerinde kullanılacak ölçek izinleri alınmıştır. İkinci aşamada Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapılan başvuru sonucunda 27.10.2022 tarihinde YDÜ/SB/2022/1418 numaralı izin alınmıştır. Veriler toplanırken katılımcılara çalışmanın amacı, kimlik bilgilerinin gizli tutulacağı, çalışmanın tamamen bilimsel amaç doğrultusunda gerçekleşeceği bilgisi verilmiştir. Veri toplama araçları çevrim içi anket sistemi Google Form üzerinden katılımcılara uygulanmıştır. Anketler KKTC'deki üniversite öğrencilerine gerekli izinler ve iletişim bilgileri alınarak whatsapp, email vb. aracılığıyla iletilmiştir. Veriler gönüllülük esasına bağlı olacak şekilde toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadaki veriler Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı (SPSS) 26.0 yazılımıyla çözümlenmiştir.

Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği (RİKTÖ) ve İlişki Doyumu Ölçeği yanıtlarının güvenilirlikleri için Cronbach Alfa testi uygulanmış olup, alfa katsayıları sırasıyla 0,738, 0,720 ve 0,886 bulunmuştur. Buna göre ölçeklere verilen yanıtlar güvenilirdir. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımları için frekans analizleri yapılmış, ölçek puanları için ise tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımları için frekans analizleri yapılmış, ölçek puanları için ise tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği (RİKTÖ) ve İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğinin incelenmesi için Kolmogorov-Smirnov testi ve çarpıklık-basıklık değerleri kullanılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına göre ölçek puanlarının normal dağılım göstermemesine karşın, çarpıklık ve basıklık değerlerinin $\pm 1,5$ aralığında çıkmasından dolayı verilerin normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Tabachnick ve Fidell (2013) çarpıklığın ve basıklığın $\pm 1,5$ arasında bulunmasının normal dağılım gösterdiğini belirtmiştir.

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklere göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği (RİKTÖ) ve İlişki Doyumu Ölçeği puanları karşılaştırılırken, iki grup için t testi, ikiden fazla grup için ANOVA uygulanmış ve ileri analizlerde Tukey testi yapılmıştır. Öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanların aralarındaki korelasyonlar Pearson Momentler Çarpımı ve Korelasyon testiyle belirlenmiş, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği puanlarının İlişki Doyumu Ölçeği puanlarını yordayıcılığı için çok değişkenli regresyon analizleri uygulanmıştır.

Tablo 1. Öğrencilerin Ölçek Yanıtları İçin Cronbach Alfa Değerleri

	Alfa	Madde Sayısı
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	0,738	38
RİİKİTÖ	0,720	12
İlişki Doyumu Ölçeği	0,886	7

Tablo 2. Öğrencilerin Ölçek Puanları İçin Normallik Testleri

	Kolmogorov-Smirnov				
	Değer	s.d.	p	Çarpıklık	Basıklık
Eşitlikçi cinsiyet rolü	0,195	459	0,000	0,208	0,680
Kadın cinsiyet rolü	0,140	459	0,000	-0,599	0,544
Evlilikte cinsiyet rolü	0,209	459	0,000	0,022	0,729
Geleneksel cinsiyet rolü	0,096	459	0,000	-0,444	0,154
Erkek cinsiyet rolü	0,132	459	0,000	-0,842	0,175
Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği	0,090	459	0,000	-0,698	0,393
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	0,071	459	0,000	0,156	-0,021
Erkeğin girişkenliği	0,073	459	0,000	-0,027	-0,504
RİİKİTÖ	0,041	459	0,063	0,078	-0,406
İlişki Doyumu Ölçeği	0,076	459	0,000	-0,454	-0,359

BULGULAR

Tablo 3.'te araştırmaya katılan öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği puanları için tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Tablo 3.'e göre öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği genelinden $\bar{x}=125,25\pm 8,70$ puan, eşitlikçi cinsiyet rolünden $\bar{x}=24,73\pm 1,85$ puan, kadın cinsiyet rolünden $\bar{x}=25,88\pm 3,02$ puan, evlilikte cinsiyet rolünden $\bar{x}=24,22\pm 1,68$ puan, geleneksel cinsiyet rolünden $\bar{x}=24,86\pm 3,58$ puan ve erkek cinsiyet rolünden $\bar{x}=25,51\pm 4,02$ puan aldıkları belirlenmiştir.

Öğrenciler Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden $\bar{x}=39,26\pm 7,97$ puan alırken, ölçekteki erkeğin baskın, kadının kabul ediciliğinden $\bar{x}=23,42\pm 4,52$ puan ve erkeğin girişkenliğinden $\bar{x}=15,85\pm 5,42$ puan almıştır. Araştırmaya dahil edilen öğrenciler İlişki Doyumu Ölçeği genelinden $\bar{x}=35,62\pm 9,20$ puan almıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği Puanları

	n	x	s	Min	Max
Eşitlikçi cinsiyet rolü	459	24,73	1,85	20	29
Kadın cinsiyet rolü	459	25,88	3,02	14	34
Evlilikte cinsiyet rolü	459	24,22	1,68	20	28
Geleneksel cinsiyet rolü	459	24,86	3,58	15	37
Erkek cinsiyet rolü	459	25,51	4,02	12	30
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	459	125,25	8,70	99	148
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	459	23,42	4,52	12	38
Erkeğin girişkenliği	459	15,85	5,42	6	31
RIİKİTÖ	459	39,26	7,97	19	59
İlişki Doyumu Ölçeği	459	35,62	9,20	7	49

Tablo 4.'te öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının cinsiyete göre karşılaştırmaları için uygulanan t testi bulgular gösterilmiştir.

Öğrencilerin cinsiyete göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği genelinden, kadın cinsiyet rolünden, geleneksel cinsiyet rolünden ve erkek cinsiyet rolünden aldığı puanların arasında istatistik açıdan anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Kadın öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği genelinden, kadın cinsiyet rolünden, geleneksel cinsiyet rolünden ve erkek cinsiyet rolünden aldığı puanlar erkeklerden fazla bulunmuştur.

Öğrencilerin cinsiyete göre Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeğindeki erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği ve erkeğin girişkenliğinden aldığı puanların arasında istatistik açıdan anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Kadınların erkeğin baskın, kadının kabul ediciliğinden aldığı puanlar erkeklere göre az, erkeğin girişkenliğinden aldığı puanlar ise fazladır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre İlişki Doyumu Ölçeğinden aldığı puanların arasında istatistik açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 4. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırma Sonuçları

	Cinsiyet	n	x	s	t	p
Eşitlikçi cinsiyet rolü	Kadın	232	24,61	1,52	-1,407	0,160
	Erkek	227	24,85	2,13		
Kadın cinsiyet rolü	Kadın	232	26,51	2,60	4,627	0,000*
	Erkek	227	25,23	3,27		
Evlilikte cinsiyet rolü	Kadın	232	24,29	1,31	0,941	0,347
	Erkek	227	24,14	1,99		
Geleneksel cinsiyet rolü	Kadın	232	25,99	3,11	7,242	0,000*
	Erkek	227	23,70	3,67		
Erkek cinsiyet rolü	Kadın	232	26,52	3,32	5,609	0,000*
	Erkek	227	24,48	4,40		
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	Kadın	232	128,00	7,02	7,194	0,000*
	Erkek	227	122,45	9,34		
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	Kadın	232	22,44	4,14	-4,779	0,000*
	Erkek	227	24,41	4,68		
Erkeğin girişkenliği	Kadın	232	16,36	5,72	2,057	0,040*
	Erkek	227	15,32	5,05		
RİİKİTÖ	Kadın	232	38,80	7,90	-1,256	0,210
	Erkek	227	39,74	8,04		
İlişki Doyumu Ölçeği	Kadın	232	35,63	9,53	0,015	0,988
	Erkek	227	35,61	8,88		

* $p < 0,05$

Tablo 5.'te araştırmaya alınan öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının aile yapısına göre karşılaştırmaları için ANOVA sonuçları gösterilmiştir.

Öğrencilerin aile yapısına göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan kadın cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü ve erkek cinsiyet rolünden aldığı puanların arasında istatistik açısından anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$). Parçalanmış ailesi olanların kadın cinsiyet rolünden aldığı puanlar daha düşüktür. Geniş ailesi olanların erkek cinsiyet rolü puanları daha düşüktür. Geniş ailesi olanların Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanları daha düşüktür.

Öğrencilerin aile yapısına göre Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden ve erkeğin girişkenliğinden aldıkları puanların arasında istatistik açıdan anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Geniş aile sahibi olan öğrenciler Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden ve erkeğin girişkenliğinden daha fazla puan almıştır.

Öğrencilerin aile yapısına göre İlişki Doyumu Ölçeği puanları arasında istatistik açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 5. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Aile Yapısına Göre Karşılaştırma Sonuçları

	Aile yapısı	n	x	s	Min	Max	F	p	Fark
Eşitlikçi cinsiyet rolü	Geniş aile	103	24,67	1,91	20	29	0,343	0,710	
	Çekirdek aile	301	24,78	1,83	20	29			
	Parçalanmış aile	55	24,58	1,88	20	29			
	Geniş aile	103	25,53	3,29	17	34	4,811	0,009*	1-3
Kadın cinsiyet rolü	Çekirdek aile	301	25,79	3,01	14	33			2-3
	Parçalanmış aile	55	27,02	2,22	21	32			
	Geniş aile	103	24,37	1,79	20	28	0,625	0,536	
Evlilikte cinsiyet rolü	Çekirdek aile	301	24,19	1,66	20	28			
	Parçalanmış aile	55	24,09	1,61	20	27			
	Geniş aile	103	24,06	3,82	15	37	3,459	0,032*	1-3
Geleneksel cinsiyet rolü	Çekirdek aile	301	25,05	3,56	15	32			
	Parçalanmış aile	55	25,31	3,02	18	30			
	Geniş aile	103	24,41	4,60	12	30	5,169	0,006*	1-2
Erkek cinsiyet rolü	Çekirdek aile	301	25,86	3,87	15	30			1-3
	Parçalanmış aile	55	25,69	3,31	17	30			
	Geniş aile	103	123,02	9,69	99	140	4,757	0,009*	1-2
	Çekirdek aile	301	125,75	8,45	99	148			1-3
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	Parçalanmış aile	55	126,73	7,38	103	139			
	Geniş aile	103	24,07	4,78	14	38	1,752	0,175	
	Çekirdek aile	301	23,32	4,52	12	35			
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	Parçalanmış aile	55	22,75	3,89	14	33			
	Geniş aile	103	17,50	5,27	6	31	6,646	0,001*	1-2
	Çekirdek aile	301	15,45	5,40	6	31			1-3
Erkeğin girişkenliği	Parçalanmış aile	55	14,89	5,23	6	25			
	Geniş aile	103	41,57	8,27	20	59	6,178	0,002*	1-2
	Çekirdek aile	301	38,77	7,79	19	58			1-3
RİİKİTÖ	Parçalanmış aile	55	37,64	7,64	24	53			
	Geniş aile	103	35,30	7,96	13	49	0,464	0,629	
	Çekirdek aile	301	35,89	9,52	7	49			
İlişki Doyumu Ölçeği	Parçalanmış aile	55	34,71	9,65	13	49			

* $p<0,05$

Tablo 6. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Yaşamını Geçirdiği Yere Göre Karşılaştırma Sonuçları

	Yer	n	x	s	M	SO	X2	p	Fark
Eşitlikçi cinsiyet rolü	Kırsal bölge	55	25,02	2,09	25	255,67	3,287	0,193	
	Gecekondulu mah.	11	24,27	1,74	24	192,14			
	Kent merkezi	393	24,70	1,82	24	227,47			
Kadın cinsiyet rolü	Kırsal bölge	55	25,55	3,11	26	213,98	1,681	0,432	
	Gecekondulu mah.	11	25,45	2,11	25	198,27			
	Kent merkezi	393	25,94	3,03	27	233,13			
Evlilikte cinsiyet rolü	Kırsal bölge	55	24,20	1,65	24	227,70	0,834	0,659	
	Gecekondulu mah.	11	24,82	1,54	24	264,55			
	Kent merkezi	393	24,20	1,69	24	229,35			
Geleneksel cinsiyet rolü	Kırsal bölge	55	23,56	3,94	23	176,94	10,757	0,005*	1-2
	Gecekondulu mah.	11	26,00	3,07	25	269,32			1-3
	Kent merkezi	393	25,01	3,51	25	236,33			
Erkek cinsiyet rolü	Kırsal bölge	55	24,65	4,53	25	204,66	3,515	0,172	
	Gecekondulu mah.	11	26,45	4,87	29	276,32			
	Kent merkezi	393	25,61	3,91	26	232,25			
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	Kırsal bölge	55	123,05	8,99	125	197,66	4,053	0,132	
	Gecekondulu mah.	11	127,00	8,22	131	257,09			
	Kent merkezi	393	125,51	8,64	126	233,77			
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	Kırsal bölge	55	25,56	5,36	24	278,83	8,887	0,012*	1-3
	Gecekondulu mah.	11	24,00	4,67	25	247,45			
	Kent merkezi	393	23,10	4,31	23	222,68			
Erkeği girişkenliği	Kırsal bölge	55	16,64	5,02	17	253,05	1,918	0,383	
	Gecekondulu mah.	11	15,73	5,22	16	220,77			
	Kent merkezi	393	15,74	5,48	16	227,03			
RİİKİTÖ	Kırsal bölge	55	42,20	7,98	42	277,05	7,991	0,018*	1-3
	Gecekondulu mah.	11	39,73	9,13	40	237,18			
	Kent merkezi	393	38,84	7,87	39	223,22			
İlişki Doyumu Ölçeği	Kırsal bölge	55	33,49	10,41	36	206,29	2,323	0,313	
	Gecekondulu mah.	11	35,00	8,00	34	210,82			
	Kent merkezi	393	35,93	9,03	37	233,85			

* $p < 0,05$

Tablo 6.'da öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının yaşamını geçirdiği yere göre karşılaştırmaları için Kruskal-Wallis H testi bulguları gösterilmiştir.

Öğrencilerin yaşamını geçirdiği yere göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğindeki geleneksel cinsiyet rolünden aldığı puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$).

Yaşamını kırsal bölgede geçirenlerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğindeki geleneksel cinsiyet rolünden aldığı puanlar diğerlerinden fazladır.

Öğrencilerin yaşamını geçirdiği yere göre Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden ve ölçekteki erkeğin baskın, kadının kabul ediciliğinden aldığı puanların arasına istatistik açıdan anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Yaşamını kırsal bölgede geçirenlerin Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden ve ölçekteki erkeğin baskın, kadının kabul ediciliğinden aldığı puanlar yaşamın kent merkezinden geçirenlerden fazladır.

Öğrencilerin yaşamını geçirdiği yere göre İlişki Doyumu Ölçeğinden aldığı puanlar arasında istatistik açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 7. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Çalışmaya Göre Karşılaştırma Sonuçları

	Çalışma	n	x	s	t	p
Eşitlikçi cinsiyet rolü	Çalışan	233	24,80	1,87	0,830	0,407
	Çalışmayan	226	24,66	1,83		
Kadın cinsiyet rolü	Çalışan	233	25,95	3,10	0,539	0,590
	Çalışmayan	226	25,80	2,93		
Evlilikte cinsiyet rolü	Çalışan	233	24,24	1,81	0,263	0,793
	Çalışmayan	226	24,19	1,55		
Geleneksel cinsiyet rolü	Çalışan	233	24,74	3,43	-0,690	0,490
	Çalışmayan	226	24,97	3,73		
Erkek cinsiyet rolü	Çalışan	233	25,67	3,85	0,841	0,401
	Çalışmayan	226	25,35	4,18		
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	Çalışan	233	125,51	8,82	0,629	0,530
	Çalışmayan	226	125,00	8,58		
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	Çalışan	233	23,44	4,54	0,094	0,925
	Çalışmayan	226	23,40	4,51		
Erkeğin girişkenliği	Çalışan	233	15,04	5,44	-3,275	0,001*
	Çalışmayan	226	16,68	5,27		
RİİKİTÖ	Çalışan	233	38,48	7,97	-2,157	0,032*
	Çalışmayan	226	40,08	7,91		
İlişki Doyumu Ölçeği	Çalışan	233	36,06	9,20	1,044	0,297
	Çalışmayan	226	35,16	9,20		

* $p<0,05$

Tablo 8. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının İlişki Durumuna Göre Karşılaştırma Sonuçları

	İlişki Durumu	n	x	s	Min	Max	F	p	Fark
Eşitlikçi cinsiyet rolü	Flört	384	24,73	1,73	20	29	0,725	0,485	
	Sözlü/Nişanlı	37	24,49	2,33	20	29			
	Evli	38	25,00	2,47	20	29			
Kadın cinsiyet rolü	Flört	384	25,97	3,03	14	34	1,443	0,237	
	Sözlü/Nişanlı	37	25,76	3,19	19	31			
	Evli	38	25,11	2,61	19	30			
Evlilikte cinsiyet rolü	Flört	384	24,20	1,65	20	28	0,236	0,790	
	Sözlü/Nişanlı	37	24,22	1,86	20	28			
	Evli	38	24,39	1,85	20	28			
Geleneksel cinsiyet rolü	Flört	384	25,01	3,56	15	37	2,616	0,074	
	Sözlü/Nişanlı	37	23,65	4,00	15	29			
	Evli	38	24,53	3,19	16	29			
Erkek cinsiyet rolü	Flört	384	25,65	3,92	13	30	2,199	0,112	
	Sözlü/Nişanlı	37	24,22	5,49	12	30			
	Evli	38	25,37	3,11	16	30			
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	Flört	384	125,60	8,43	99	148	2,572	0,077	
	Sözlü/Nişanlı	37	122,30	12,00	99	141			
	Evli	38	124,61	7,15	105	137			
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	Flört	384	23,25	4,52	12	38	1,637	0,196	
	Sözlü/Nişanlı	37	24,32	4,79	16	34			
	Evli	38	24,24	4,17	13	33			
Erkeğin girişkenliği	Flört	384	15,74	5,44	6	31	0,467	0,627	
	Sözlü/Nişanlı	37	16,19	5,10	6	28			
	Evli	38	16,55	5,56	6	26			
RİİKİTÖ	Flört	384	38,99	7,87	20	58	1,375	0,254	
	Sözlü/Nişanlı	37	40,51	8,59	26	59			
	Evli	38	40,79	8,36	19	58			
İlişki Doyumu Ölçeği	Flört	384	34,72	9,24	7	49	11,857	0,000*	1-2
	Sözlü/Nişanlı	37	40,89	7,97	19	49			1-3
	Evli	38	39,53	7,04	26	49			

* $p < 0,05$

Tablo 7.'de öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının çalışmaya göre karşılaştırmaları için yapılan t testi bulguları gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalışma durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların arasında istatistik açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p > 0,05$).

Öğrencilerin çalışma durumuna göre Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden ve erkeğin girişkenliğinden aldığı puanların arasında istatistik açıdan anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Çalışan öğrenciler Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden ve erkeğin girişkenliğinden çalışmayanlara göre daha fazla puan almıştır.

Öğrencilerin çalışma durumuna göre İlişki Doyumu Ölçeğinden aldıkları puanların arasında istatistik açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 8.'de öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının ilişki durumuna göre karşılaştırmaları ANOVA kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Öğrencilerin ilişki durumuna göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların arasında istatistik açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Öğrencilerin ilişki durumuna göre Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeğinden aldığı puanların arasında istatistik açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencileri ilişki durumuna göre İlişki Doyumu Ölçeğinden aldıkları puanların arasında istatistik açıdan anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

İlişki durumu flört olan öğrencilerin Doyumu Ölçeğinden aldığı puanlar diğer öğrencilerden daha düşüktür.

Tablo 9. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Arasındaki İlişkiler

		Eşitlikçi cinsiyet rolü	Kadın cinsiyet rolü	Evlilikte cinsiyet rolü	Geleneksel cinsiyet rolü	Erkek cinsiyet rolü	Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	Erkeğin baskın, kadının kabul ediliği	Erkeğin girişkenliği	RİKTÖ	İlişki Doyumu Ölçeği
Eşitlikçi cinsiyet rolü	r	1									
	p										
Kadın cinsiyet rolü	r	-0,027	1								
	p	0,564									
Evlilikte cinsiyet rolü	r	0,027	0,135	1							
	p	0,563	0,004*								
Geleneksel cinsiyet rolü	r	-0,103	0,297	0,018	1						
	p	0,027*	0,000*	0,697							
Erkek cinsiyet rolü	r	-0,077	0,319	0,119	0,513	1					
	p	0,098	0,000*	0,011*	0,000*						
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	r	0,161	0,642	0,332	0,727	0,786	1				
	p	0,001*	0,000*	0,000*	0,000*	0,000*					
Erkeğin baskın, kadının kabul ediliği	r	0,112	-0,238	-0,103	-0,311	-0,359	-0,373	1			
	p	0,017*	0,000*	0,027*	0,000*	0,000*	0,000*				
Erkeğin girişkenliği	r	0,057	-0,219	-0,046	-0,300	-0,398	-0,382	0,282	1		
	p	0,225	0,000*	0,326	0,000*	0,000*	0,000*	0,000*			
RİKTÖ	r	0,102	-0,284	-0,090	-0,380	-0,474	-0,471	0,759	0,839	1	
	p	0,029*	0,000*	0,055	0,000*	0,000*	0,000*	0,000*	0,000*		
İlişki Doyumu Ölçeği	r	0,068	0,105	-0,010	0,081	0,230	0,188	-0,057	-0,170	-0,148	1
	p	0,146	0,025*	0,832	0,081	0,000*	0,000*	0,223	0,000*	0,001*	

* $p<0,05$

Tablo 9.'da öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının arasındaki ilişkilerin incelendiği Pearson testi sonuçları verilmiştir.

Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğinden ve ölçekteki kadın cinsiyeti ve erkek cinsiyeti rolünden aldıkları puanlar arasında istatistik açıdan anlamlı ve pozitif korelasyon olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği genelinden ve erkeğin girişkenliğinden aldığı puanların arasında istatistik açıdan anlamlı korelasyon olduğu saptanmıştır ($p<0,05$) Bu korelasyonlar negatif yönlüdür.

Tablo 10. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarını Yordayıcılığı

	Std. Olm. B	Std. S.H.	Std. Beta	t	p	F p	R ² DüzR ²
(Sabit)	19,61	10,08		1,946	0,052		
Eşitlikçi cinsiyet rolü	0,42	0,23	0,08	1,837	0,067		
Kadın cinsiyet rolü	0,13	0,15	0,04	0,873	0,383	5,185	0,074
Evlilikte cinsiyet rolü	-0,25	0,25	-0,05	-0,990	0,323	0,000*	0,060
Geleneksel cinsiyet rolü	-0,16	0,14	-0,06	-1,117	0,265		
Erkek cinsiyet rolü	0,53	0,13	0,23	4,026	0,000*		
Erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği	0,07	0,10	0,03	0,637	0,524		
Erkeğin girişkenliği	-0,18	0,09	-0,10	-2,046	0,041*		

* $p<0,05$

Tablo 10.'da araştırmadaki öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeği puanlarının İlişki Doyumu Ölçeği puanlarını yordayıcılığının incelendiği çok değişkenli regresyon analizinde toplam varyansın %6'sı açıklanmaktadır.

Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğindeki erkek cinsiyet rolünden aldığı puanların İlişki Doyumu Ölçeği puanlarını istatistik açıdan anlamlı ve pozitif yordadığı görülmüştür ($\beta=0,23$; $p<0,05$). Öğrencilerin Romantik İlişkilerle İlgili Kalıp Yargılara İlişkin Tutumlar Ölçeğindeki erkeğin girişkenliğinden aldığı puanlar İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının negatif yordayıcısıdır ($\beta=-0,10$; $p<0,05$).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Yapılan bilimsel araştırma neticesinde elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin cinsiyete göre toplumsal cinsiyet rol tutumları ile alt boyutları olan kadın cinsiyet rolü tutumları, geleneksel cinsiyet rolü tutumları ve erkek cinsiyet rolü tutumları arasında fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu farklılık neticesinde kadın ve erkek öğrencilerin toplumun belirlediği cinsiyet rollerine farklı düzeylerde uyum sağladıkları söylenebilir. Kadın öğrencilerin erkek öğrencileri göre daha fazla, toplumsal cinsiyet rol tutumuna, kadın cinsiyet rolü tutumuna, geleneksel cinsiyet rolü tutumuna ve erkek cinsiyet rol tutumuna sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgulara göre kadınların erkeklere göre daha fazla eşitlikçi tutuma, erkeklerin ise kadınlara göre daha çok geleneksel tutuma sahip olduklarını söylemek mümkündür. İlgili alanyazı

incelendiğinde, Arıcı (2011)'nin yaptığı araştırma sonuçlarına göre, erkeklerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algıları, kadınlardan daha geleneksel bir tutum içerisindedir. Çelik ve diğerleri, (2013) çalışmalarının sonucuna göre kadın öğrencilerin cinsiyet eşitliği tutumlarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çetinkaya (2013)'nin araştırmasının sonucuna göre öğrencilerin genel olarak geleneksel cinsiyet rollerine uygun tutumlar sergiledikleri tespit edilmiştir. Literatürde toplumsal cinsiyet rolleri tutumu konusundan yapılmış çalışma sonuçları ile bu çalışmadan elde edilen sonuçlar tutarlılık göstermektedir (Budak, 2011; Öngen ve Aytaç, 2013; Yüceol ve Kaya, 2018). Romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumların alt boyutları olan erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği ve erkeğin girişkenliği tutumlarında öğrencilerin cinsiyetine göre farklılık olduğu tespit edilmiştir. Kadınların, romantik ilişkilerde erkeğin girişkenliği tutumuna erkeklere göre daha fazla sahip olduğu, erkeklerin ise kadınlara göre romantik ilişkilerde erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği tutumuna daha fazla sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu doğrultusunda erkeklerin, erkeğin kontrol edici kadının kabul edici olduğu ilişki beklentilerinin olduğu söylenebilir. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında mevcut araştırma sonuçlarına benzer bulgular elde edilmiştir. Sakallı ve Curun (2001), Sakallı (2002), Sakallı (2003), Taşdemir ve Sakallı (2010) araştırmalarında, katılımcıların cinsiyetlerine göre romantik ilişkiler ile ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumlarının farklılık göstermesinde, toplumsal cinsiyet tutum farklılıklarının etkili olduğunu ve erkeğin kontrol ettiği bir ilişki beklentisinin olduğunu ortaya koymaktadır (Mızrak ve Özerdoğan, 2014). Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre ilişki doyumları arasında fark olmadığı tespit edilmiştir ve bu bulgu doğrultusunda bireylerin ilişkiden aldıkları haz, mutluluk ve tatmin olma duygusu cinsiyete göre değişiklik göstermediği söylenebilir. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında bazı araştırmalarda cinsiyetin ilişki doyumunu etkileyen ve yordayan bir parametre olduğunu gösteren çalışmalar mevcuttur (Sakallı, 2003; Sarı, 2008; Saraç, Hamamcı ve Güçray, 2015). Kaura ve Lohman, (2007) ve Rosen, Bailey ve Musie (2018) çalışmalarında kadınların romantik ilişkilerinden aldığı doyumunun daha yüksek seviyede olduğu sonucuna ulaşmıştır ve bu sonuçtan farklı olarak erkeklerin romantik ilişkilerinde aldığı doyumunun daha yüksek düzeyde olduğunu sonucuna ulaşılan araştırmalarda mevcuttur (Falconier ve Epstein, 2010; Lesch ve Engelbrecht, 2011; Jackson ve diğerleri, 2014; Curtis ve diğerleri, 2017). Bazı araştırmalarda ise mevcut çalışmanın sonucuna paralel olarak öğrencilerin ilişki doyumlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur ve Ackerman ve Layton (2011), Biehle ve diğerleri, (2011) ve Bunt ve Hazelwood (2017)'in çalışmalarının sonucu da elde edilen bulgularda mevcut çalışmanın bulguları ile tutarlılık göstermektedir.

Toplumsal cinsiyet rol tutumları ile alt boyutları olan kadın cinsiyet rolü tutumları, geleneksel cinsiyet rolü tutumları ve erkek cinsiyet rolü tutumları öğrencilerin aile yapısına göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Parçalanmış ailesi olan öğrencilerin diğer aile yapılarına sahip öğrencilere göre kadın cinsiyet rol tutumuna daha az sahip olduğu tespit edilmiştir. Parçalanmış aileye sahip olan öğrencilerin kadın cinsiyet rol tutumuna daha az sahip olmaları, bu öğrencilerin kadın cinsiyet rol tutumunda daha çok geleneksel tutuma sahip oldukları anlamına gelmektedir. Geniş ailesi olan öğrencilerin ise diğer tutumlara göre erkek cinsiyet rolü tutumuna daha az sahip oldukları tespit edilmiştir. Geniş aileye sahip olan öğrencilerin erkek cinsiyet rol tutumuna daha az sahip olmaları, bu öğrencilerin erkek cinsiyet rol tutumunda daha çok geleneksel tutuma sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Geniş ailesi olan öğrencilerin diğer aile tiplerine göre toplumsal cinsiyet rol tutumlarına daha az sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç doğrultusunda geniş aileye sahip olan öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol tutumlarının daha düşük olması, bu öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol tutumlarında daha çok geleneksel bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir ve muhtemelen farklı yaş gruplarından, cinsiyetlerden ve sosyal statülerden aile üyeleriyle etkileşime geçme ve farklı görüşleri benimseme fırsatına sahip

olmalarından kaynaklanabilir (Çavdar, 2013). Literatürde yapılan çalışmalarda geniş aile içerisinde büyüyen ve yaşayan bireylerin daha çok geleneksel cinsiyet rollerine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır (Zeyneloğlu, 2008). Kadın ve erkeklerin toplumsal cinsiyet normlarını aile içerisindeki yaşantıdan başlayarak toplumsallaşma sürecinde öğrenmektedirler (Öngen ve Aytaç, 2013). Öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılarına ilişkin tutumları ile alt boyutlardan olan erkeğin girişkenliği tutumları aile yapısına göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Geniş aile sahibi olan öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılarına ilişkin tutumları ile alt boyutlardan olan erkeğin girişkenliği tutumlarına diğer aile yapılarına göre daha fazla sahip oldukları bulunmuştur. Bu bulgu doğrultusunda aile yapısına göre romantik ilişkilere ilişkin kalıp yargıların değişiklik gösterdiği söylenebilir. Literatüre bakıldığında Sakallı ve Curun'un (2001) yaptıkları araştırmalarında üniversite öğrencilerin romantik ilişki kalıp yargılarına karşı pozitif tutumlara sahip oldukları ve erkeğin girişkenliği konusunda pozitif tutuma sahip oldukları sonucuna varılmıştır. İlgili literatür incelendiğinde aile yapısı ve romantik ilişki kalıp yargılarına ilişkin tutum değişkenleri arasındaki ilişkiyi inceleyen farklı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Öğrencilerin, aile yapısına göre ilişki doyumu arasında fark olmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgu doğrultusunda romantik ilişki doyumunun bireylerin aile yapısına göre değişiklik göstermediği söylenebilir.

Öğrencilerin, toplumsal cinsiyet rol tutumları alt boyutu olan geleneksel cinsiyet rolü tutumları yaşamını geçirdiği yere göre farklılık olduğu saptanmıştır. Yaşamını kırsal bölgede geçirenlerin daha fazla geleneksel cinsiyet rol tutumuna sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç doğrultusunda bireyin yaşamını geçirdiği yerin toplumsal cinsiyet rol tutumlarını etkilediği söylenebilir. İlgili literatür incelendiğinde, Zeyneloğlu (2008) ve Çavdar (2013) yaşamını kırsal bölgede geçiren bireylerin daha geleneksel tutuma sahip olduğu sonucunu gösteren araştırmalar yapmışlardır. Diğer alt boyutlarda da bu farklılıklar bulunmaktadır ve mevcut araştırmada elde edilen bulgular ile tutarlılık göstermektedir (Öngen ve Aytaç, 2013; Yüceol ve Kaya, 2018). Arıcı (2011)'nin yaptığı araştırma sonuçları gibi yapılan bazı araştırmalarda ise bireyin yaşamını geçirdiği yerin toplumsal cinsiyet rolleri tutumu üzerinde bir etkiye sahip olmadığı gözlemlenmiştir (Kaplan ve Tasa, 2022). Öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılarına ilişkin tutumları ile alt boyutu olan erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği tutumlarının yaşamını geçirdikleri yere göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Yaşamını kırsal bölgede geçiren öğrencilerin, kent merkezinde yaşayan öğrencilere göre romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumlara ve erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği tutumuna daha fazla sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu doğrultusunda kırsal bölgede yaşayan bireylerin toplumsal yapısının daha geleneksel olması erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği tutumuna daha fazla sahip olmalarını etkilediği söylenebilir. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında, az sayıda mevcut araştırma bulgularına paralel olarak kırsal bölgede yaşamını geçiren bireylerin geleneksel tutumlara sahip olmalarının beraberinde getirdiği erkeğin baskın, kadının kabul ediciliği yargıları üzerinde etkisi mevcuttur (Sakallı ve Curun, 2001; Çavdar, 2013). Öğrencilerin ilişki doyumlarının yaşamını geçirdiği yere göre farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgu doğrultusunda ilişki doyumunun bireylerin yaşamını geçirdiği yere göre değişiklik göstermediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalışma durumuna göre toplumsal cinsiyet rolleri tutumları arasında fark olmadığı ve öğrencilerin çalışma durumuna göre ilişki doyumları arasında fark olmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda ilişki doyumunun ve toplumsal cinsiyet rol tutumunun öğrencilerin çalışma durumuna göre değişiklik göstermediği söylenebilir. Öğrencilerin, romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılarına ilişkin tutumları ile alt boyutu olan erkeğin girişkenliği tutumunun çalışma durumuna göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Çalışan öğrenciler, romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılarına ilişkin tutumlarına ve erkeğin girişkenliği

tutumlarına çalışmayan öğrencilerine göre daha fazla sahip olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu bulgu doğrultusunda çalışma yaşamının bireylerde erkeğin girişkenliği tutumuna sahip olmalarını etkilediği söylenebilir. İlgili literatür incelendiğinde çalışma durumu ve romantik ilişki kalıp yargılarına ilişkin tutum değişkenleri arasındaki ilişkiyi inceleyen farklı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol tutumlarının ilişki durumuna göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Bu bulgu sonucunda, bireylerin toplumsal cinsiyet rol tutumlarının flört, sözlü ve evli olma durumlarına göre değişiklik göstermediği söylenebilir. Literatür incelendiğinde mevcut çalışma bulgularından farklı olarak, Askari vd., (2010) araştırmalarında flört eden bireylerin sözlü- nişanlı ve evli olan bireylere göre daha eşitlikçi tutuma sahip oldukları, Schwarzwald vd., (2008) araştırmalarında, eşitlikçi tutuma sahip bireylerin ilişki doyumunun diğer tutumlara göre daha fazla ilişkiden doyum aldıkları sonuçlarına, Yüksel ve Dağ (2014) evli bireyler ile yaptıkları çalışmalarında eşitlikçi tutuma sahip olan katılımcıların daha uyumlu ve doyumu yüksek bir ilişki yaşadıkları sonucuna, Stanik ve Bryant (2012) araştırmalarında ilişki durumu evli olan ve geleneksel cinsiyet rol tutumuna sahip erkeklerin, ilişkilerinin kalitesinin daha az seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Yüceol ve Kaya, 2018; Kaplan ve Tasa, 2022). Çalışmanın bulgularına göre, öğrencilerin ilişki durumuna göre romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumları arasında fark olmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgu doğrultusunda, bireylerin romantik ilişki türleri romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumlarının üzerinde bir etkisi olmadığı söylenebilir. İlgili literatür incelendiğinde ilişki durumu ve romantik ilişki kalıp yargılarına ilişkin tutum değişkenleri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşadıkları romantik ilişki durumuna göre ilişki doyumları arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir. İlişki durumu flört olan öğrencilerin ilişki doyumunun diğer öğrencilerinden daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç neticesinde, ilişki durumu flört olan bireylerin ilişkiden aldıkları haz, mutluluk ve tatmin olma duygusunun sözlü ve evli olan öğrencilerden daha düşük olduğu söylenebilir. Literatürdeki araştırmalarda, bireylerin ilişki durumlarının romantik ilişki doyumunu anlamlı olarak yordadığı sonucu elde edilmiştir. Mevcut araştırmanın sonucuna benzer olarak, bireylerin ilişki doyumlarının yaşadıkları ilişki türüne göre değiştiğini gösteren başka çalışmalarda sözlü- nişanlı olan bireylerin romantik ilişki doyumlarının flört eden bireylerden daha yüksek düzeyde olduğu sonucu elde edilmiştir ve flört evresindeki doyumun diğer dönemlere göre düşük olması ilişkinin başlangıç evresi olması ile ilişkilendirilmiştir. Yapılan bir başka araştırma sonucuna göre, kadın cinsiyet rol tutumu kapsamında ilişki durumu flört olan bireylerin sözlü ya da evli olan bireylere göre ilişki doyumunun daha yüksek olduğuna ulaşılmıştır (Büyüksahin; 2006; Buğa, 2009; Saraç, Hamamcı ve Güçray, 2015; Yüceol ve Kaya, 2018). Mevcut araştırma ve yapılan diğer çalışmalar neticesinde yakın ilişkilerde ilişkiden alınan doyumun ilişki türüne göre farklılaştığını söylemek mümkündür.

Öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol tutumları, alt boyutları olan kadın ve erkek cinsiyeti rol tutumlarının ile ilişki doyumları arasında anlamlı ve pozitif korelasyon olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, bir kişinin cinsiyet rolüne ilişkin tutumunun, toplumun cinsiyet rolleri algısının ilişki doyumları ile uyumlu olma eğiliminde olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sonuç, öğrencilerin toplumsal cinsiyet konularına bakış açılarını ve rol öğrenme süreçlerinde nasıl etkilendiklerini anlamada önemlidir. Bu bulgu sonucunda öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol tutumu, erkek cinsiyeti ve kadın cinsiyeti alt tutumlarında ne kadar çok eşitlikçi tutuma sahipse, ilişki doyumlarının da o kadar yüksek olacağını söylemek mümkündür. İlgili literatür incelendiğinde üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının alt boyutları ve ilişki doyumları ile arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Yüceol ve Kaya, 2018). Seçgin ve Tural (2011) araştırmalarında üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolleri ile ilişki doyumu

faktörünün arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna, Karasu ve diğerleri, (2017) araştırmalarında üniversite öğrencilerinin TCRTÖ ve ölçeğin alt boyutlarından almış oldukları puan dağılımının cinsiyetlerine göre anlamlı şekilde bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Mevcut araştırmadaki ölçeklerden alınan puanlar ve alt boyutları ile ilişki doyumu arasındaki ilişkileri incelendiğinde elde edilmiş bulgular ilişkilerin aynı yönde olduğu sonucu elde edilmiştir. Curun ve Sakallı (2001), Yücel ve Kaya (2018) araştırmalarında bireylerin romantik ilişkilere yönelik kalıp yargıları ve cinsiyet tutumları, ilişki doyumu konularını ele almış ve bu değişkenlere ilişkin elde etmiş oldukları sonuçlarda mevcut araştırma bulgularına paralellik göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumları ve alt boyutu olan erkeğin girişkenliği tutumu ile ilişki doyumları arasında anlamlı ve negatif ilişki olduğu saptanmıştır. Bu durumda, öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutum seviyeleri ve erkeğin girişkenliği tutumuna sahip olma düzeyleri arttıkça ilişki doyumu düzeylerinin azaldığı ve öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılarına ilişkin tutumlara daha fazla sahip oldukları anlamına gelmektedir. Bu sonuç, erkeğin girişkenliği tutumunun toplumsal cinsiyet normlarına uygun davranışlar sergileme beklentisiyle bağlantılı olabileceğini göstermektedir. İlgili literatür incelendiğinde mevcut çalışmaya paralellik gösteren araştırmalar mevcuttur. Sakallı ve Curun (2001) romantik ilişkiler ile ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumları hakkında yapmış oldukları araştırma sonucunda dostça cinsiyetçilik ve düşmanca cinsiyetçilik faktörlerinden yüksek puan alan katılımcıların romantik ilişkilerinde erkeğin girişkenliği kalıp yargılarına ilişkin tutumlarına değil, erkeğin baskın ve kadının kabul edici tutumlarına pozitif bakmaktadır. Okutan ve Sunal (2010) çalışmalarında katılımcıların RİKTÖ toplam puanları ve erkeğin baskın, kadının kabul edici tutumu alt boyutundan erkeklerin almış oldukları puanların kadın katılımcılara göre yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. Erkeğin baskın ve kadının kabul edici tutumundan yüksek puan alan katılımcıların ilişki doyumundan alınan puanın daha yüksek, erkeğin girişkenliği alt tutumundan yüksek puan alan katılımcıların ise daha düşük ilişki doyumuna sahip olduğu bulguları saptanmıştır ve literatürde bu sonuca paralellik gösteren çalışmalar mevcuttur (Taşdemir ve Sakallı, 2010; Mızrak ve Özerdoğan, 2014). İnsanların toplum tarafından belirlenmiş olan geleneksel kadın ve erkek rollere göre sosyalleşmeleri yakın ilişkilerde görülen cinsiyetçi bakışın ana sebeplerinden biridir. Bu bakış açısı baz alındığında romantik ilişkilerde eşitlik temelli bir yaklaşımın öne çıkması son dönemlerde sıkça rastlanılmaktadır (Gizir, 2013).

Öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol tutumları alt boyutu olan erkek cinsiyet rol tutumlarının, ilişki doyumlarını anlamlı ve pozitif yönde yordadığı tespit edilmiştir. Bu bulgu doğrultusunda, öğrencilerin erkek cinsiyet rol tutumuna sahip olma seviyelerinin artması ilişkiden alınan haz ve mutluluğun, tatmin olma duygusunun artmasını etkilediği söylenebilir. Literatürde toplumsal cinsiyet rol tutumları ve romantik ilişki doyumu değişkenlerinin arasındaki ilişkiyi inceleyen az sayıda çalışma mevcuttur. Yüceol ve Kaya (2018) yaptıkları araştırmalarında erkek cinsiyet rolü ve geleneksel cinsiyet rolünün katılımcıların romantik ilişki doyumlarının yordayıcısı olduğunu saptamışlardır. TCRTÖ alt boyutlarından erkek cinsiyet rolüne karşı eşitlikçi tutum ve yargıların bireylerin ilişki doyumunu artırdığı sonucu elde edilmiştir ve mevcut araştırmaya paralellik göstermektedir. Literatürdeki ulaşılabilen çalışma sonuçları da mevcut araştırma sonuçları desteklemektedir (Schwarzwald ve diğerleri, 2008; Stanik ve Bryant, 2012; Yüksel ve Dağ, 2014).

Öğrencilerin romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara ilişkin tutumları alt boyutu olan erkeğin girişkenliği tutumunun öğrencilerin ilişki doyumlarının negatif yordayıcısı olduğu saptanmıştır. Bu bulgu doğrultusunda, erkeğin girişkenliği alt boyutu ilişki doyumu için risk faktörü olduğu ve ilişkiden alınan doyumu olumsuz etkilediği söylenebilir. İlgili literatür incelendiğinde

romantik ilişki kalıp yargıları ve ilişki doyumu değişkenlerinin arasındaki ilişkinin incelendiği çok az sayıda çalışma mevcuttur. Mevcut çalışma bulgularına paralellik gösteren, Mızrak ve Özerdoğan'ın (2014) yapmış oldukları çalışmada katılımcıların erkeğin girişkenliği alt boyutundan alınan puanın daha düşük olmasının toplumsal cinsiyet farklılıklarından kaynaklandığı, ilişkilerde erkeğin daha baskın ve kontrolünde olan bir ilişki beklentileri olduğunu ortaya koymaktadır.

ÖNERİLER

Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları, romantik ilişki kalıp yargıları ve ilişki doyumu değişkenleri arasındaki ilişkinin araştırılması toplumun genel sağlığı ve refahı için önemlidir. Bu araştırmalar, toplumun daha sağlıklı, adil ve eşitlikçi bir şekilde işlemesine yardımcı olabilir. Toplumsal cinsiyet rol tutumları ve romantik ilişki kalıp yargılarına karşı farkındalık oluşturmak ve bu konuda eğitim vermek önemlidir. Özellikle gençler arasında bu konuda farkındalık yaratmak, toplumsal cinsiyet rolleri ve romantik ilişki kalıp yargılarının etkilerini anlatmak, olumlu ilişki becerileri kazandırmak, sağlıklı bir romantik ilişki yaşamının önemini vurgulamak gibi konulara yer veren programlar hazırlanabilir. Toplumsal cinsiyet rolleri ve romantik ilişki kalıp yargılarına karşı mücadele etmek, cinsiyet eşitliğine ve sağlıklı ilişkilere ulaşmak için önemlidir. Bu mücadelede, medyanın rolü de önemlidir. Medya, toplumsal cinsiyet rolü ve romantik ilişki kalıp yargılarını pekiştirebileceği gibi, aynı zamanda bu konularda farkındalık yaratmak için de kullanılabilir.

Romantik ilişkilerde sağlıklı iletişim becerileri kazandırılması, çiftlerin ilişkilerinde daha mutlu olmalarına ve sorunları daha iyi çözmelerine yardımcı olabilir. Bu nedenle, ilişkilerde doğru iletişim becerileri hakkında bilgi sahibi olunması ve bu becerilerin geliştirilmesi için eğitim programları hazırlanması bireysel terapi ve danışmanlık hizmetleri sunulması önemlidir.

Cinsiyet rollerinin oluşumunda etkili olan faktörlerin, aile, medya, arkadaş çevresi gibi faktörlerin incelenmesiyle, toplumun bu konudaki farkındalığı artırılabilir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, romantik ilişkilerde güç dengesizliği ve kontrol odaklı ilişki örüntülerinin azaltılması için üniversitelerde eğitim programları oluşturulmalıdır. Yapılacak araştırmalar, romantik ilişkilerdeki cinsiyet eşitliğine ve güç dengesizliğine ilişkin farkındalığı artırmak için genel olarak kamuoyuna duyurulabilir. Bu nedenle, bulguların popüler medyada veya sosyal medyada yayınlanması gibi stratejiler kullanılabilir.

Son olarak, cinsiyet eşitliği ve güç dengesizliği gibi konuların toplumsal bir sorun olduğu ve sadece üniversite öğrencilerini değil, tüm toplumu etkilediği unutulmamalıdır. Bu nedenle, toplumda genel olarak bu konulara yönelik farkındalığın artırılması için çalışmalar yapılması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Ackerman, J., and Layton, F. (2011). The gender asymmetric effect of intimate partner violence on relationship satisfaction. *Violence and Victims*, 26(6), 703-724.

Andrade, A., Wachelke, J., and Rodrigues, A. B. (2015). Relationship satisfaction in young adults: gender and love dimensions. *Interpersonal: An International Journal on Personal Relationships*, 9(1), 19-31.

Arıcı, F. (2011). *Üniversite öğrencilerinde toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algılar ve psikolojik iyi oluş*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Askari, S. F., Liss, M., Erchull, M. J., Staebell, S., and Axelson, S. (2010). Men want equality, but women don't expect it: Young adults' expectations for participation in household and child care cores. *Psychology of Women Quarterly*, 34, 243-252.
- Büyükaşahin, A. (2006). *Yakın ilişkilerde bağlanım: yatırım modelinin bağlanma stilleri ve bazı ilişkisel değişkenler yönünden incelenmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Biehle, Susanne, N., and Kristin, M. (2011). Worries in expectant parents: Its relation with perinatal well-being and relationship satisfaction. *Personal Relationships*, 18(4), 697-713.
- Budak, B. (2011). *Üniversite öğrencilerinin aşka ilişkin tutumları ve ilişki doyumlarının kişilik özellikleri ile ilişkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bunt, and Hazelwood, J. (2017). Walking the walk, talking the talk: Love languages, self-regulation, and relationship satisfaction. *Personal Relationships*, 24(2), 280-290.
- Buğa, D. (2009). *Yakın ilişkilerde istikrar: bağlanma stilleri ve cinsiyet rolleri açısından bir karşılaştırma*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Connolly, J., and McIsaac, C. (2011). Romantic relationships in adolescence. *Social development: Relationships in Infancy, Childhood, and Adolescence*, 180- 203.
- Curtis, David, S., Epstein, N., and Brandan, W. (2017). Relationship satisfaction mediates the link between partner aggression and relationship dissolution: The importance of considering severity. *Journal of Interpersonal Violence*, 32(8), 1187-1208.
- Curun, F. (2001). *The effects of sexism and sex role orientation on relationship satisfaction* (M.S.- Master of Science). Middle East Technical University.
- Çavdar, D. (2013). *Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ve romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Çelik, A. S., Pasinlioğlu, T., Tan, G., ve Koyuncu, H. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet Eşitliği Tutumlarının Belirlenmesi. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 21(3), 181-186.
- Çetinkaya, S. K. (2013). Üniversite öğrencilerinin şiddet eğilimlerinin ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Nesne Dergisi*, 1(2), 21- 43.
- Daşlı, Y. (2019). Öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumların belirlenmesi üzerine bir alan araştırması. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 364-385.
- Falconier, K. M., and Epstein, B. N. (2010). Relationship satisfaction in Argentinean couples under economic strain: Gender differences in a dyadic stress model. *Journal of Social and Personal Relationships*, 27(6), 781-799.
- Gümüş, Z. (2019). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Türkiye Bütüncül Psikoterapi Dergisi*, 2(3), 31-47.
- Gizir, C. A. (2013). Üniversite öğrencilerinin ilişki inançlarının cinsiyet ve romantik ilişki yaşama durumlarına göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 372- 383.
- Gottert, A., Pulerwitz, J., Haberland, N., Mathebula, R., Rebombo, D., Spielman, K., and Kahn, K. (2020). Gaining traction: Promising shifts in gender norms and intimate partner violence in the context of a community-based HIV prevention trial in South Africa. *Plos One*, 15(8), 1-19.
- Hamamcı, Z., and Çoban, A. E. (2010). Dysfunctional relationship beliefs of late adolescence in adjustment to university. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 300-304.

- Jackson, J. B., Miller, R. B., Oka, M., and Henry, R. G. (2014). Gender differences in marital satisfaction: A meta-analysis. *Journal of Marriage and Family, 76(1)*, 105-129.
- Kılıç, B. (2021). Romantik ilişkilerde psikolojik iyi oluş ve ilişki boyutları üzerine bir inceleme. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 10(2)*, 401-417.
- Kaplan, N., ve Tasa, H. (2022). Bireylerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ile romantik kıskançlıkları arasındaki ilişki. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2)*, 678-691.
- Karusu, F., Göllüce, A., Güvenç, E., ve Çelik, S. (2017). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları. *SDÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 8(1)*, 21-27.
- Kaura, A., and Lohman, J. (2007). Dating violence victimization, relationship satisfaction, mental health problems, and acceptability of violence: A comparison of men and women. *Journal of Family Violence, 22(6)*, 367-381.
- Kim, J., and Lee, J. (2015). Adult attachment styles across close Relationships among Korean college students: A latent profile analysis. *Archives of Sexual Behavior, 33(4)*, 119-145.
- Lesch, E., and Engelbrecht, S. (2011). Relationship satisfaction and gender differences in a South African farm-worker community. *South African Review of Sociology, 42(1)*, 58-77.
- McGoldrick, M., Preto, N. A. G., and Carter, B. A. (2015). The life cycle in its changing context: individual, family, and social perspectives. In M. McGoldrick, N. G. Preto, & B. Carter (Eds.), *The expanding family life cycle: individual, family and social perspectives* (pp.1-44). New York: Pearson Higher.
- Mızrak, B. Ş., ve Özerdoğan, N. (2014). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinde romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılara karşı tutumlar ve cinsiyetçilik. *Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik E-Dergisi, 2(2)*, 1-10.
- Ogan, S., ve Sosyal, F. S. (2022). Üniversite öğrencilerinde ilişkileri sürdürme stratejilerinin yordayıcıları olarak romantik ilişki doyumu ve romantik ilişkilerde öz yeterlik. *Ibad Sosyal Bilimler Dergisi, (12)*, 271-288.
- Okutan, N., ve Sunal, A. B. (2010). Romantik ilişkilerde bağlanım: Dindarlık algısı ve romantik ilişkilerle ilgili kalıpyargılar. *Türk Psikoloji Yazıları, 13(26)*, 80- 88.
- Okutan, N., ve Sunal, A. B. (2011). Eşcinsellere yönelik tutumlar, cinsiyetçilik ve romantik ilişkilerle ilgili kalıp yargılar: yetişkin bağlanma biçimleri açısından bir değerlendirme. *Türk Psikoloji Yazıları, 14(7)*, 69-77.
- Öngen, B., ve Aytaç, S. (2013). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ve yaşam değerleri ilişkisi. *Sosyoloji Konferansları, 2*, s. 1- 18.
- Rosen, O., Bailey, K., and Musie, A. (2018). Degree and direction of sexual desire discrepancy are linked to sexual and relationship satisfaction in couples transitioning to parenthood. *The Journal of Sex Research, 55(2)*, 214-225.
- Sagone, E., Commodari, E., Indiana, M. L., and Rosa, V. L. (2023). Exploring the association between attachment style, psychological well-being and relationship status in young adults and adults—a cross-sectional study. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education, 13(3)*, 525-539.
- Sakallı, N. U. (2002). Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi, 17(49)*, 47-58.
- Sakallı, N. U. (2003). How do romantic relationship satisfaction, gender stereotypes and gender

relate to future time orientation in romantic relationships? *The Journal of Psychology*, 137(3), 294-303.

Sakallı, N., ve Curun, F. (2001). Romantik ilişkilerle ilgili kalıpyargılara karşı tutumlar. *Psikoloji Çalışmaları*, 22, 31-45.

Sarı, T. (2008). *Üniversite öğrencilerinde romantik ilişkilerle ilgili akılcı olmayan inançları, bağlanma stilleri ve ilişki doyumu arasındaki ilişkiler*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Saraç, A., Hamamcı, Z., ve Güçray, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumunu yordaması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(43), 69-81.

Schwarzwald, J., Koslowsky, M., and Izhak, E. (2008). Gender Role Ideology as a Moderator of the Relationship between social power tactics and marital satisfaction. *Sex Roles*, 59, 657-669.

Seçgin, F., and Tural, A. (2011). Attitudes on gender roles of primary school teacher candidates. *Education Sciences*, 6(4), 2446-2458.

Stanik, C. E., and Bryant, C. M. (2012). Marital quality of newlywed African American Couples: Implications of egalitarian gender role dynamics. *Sex Roles*, 66, 256-267.

Şensoy, G., Asıcı, E., ve İkiz, F. E. (2019). İlişki doyumunun mükemmeliyetçilik ve güven aracılığıyla yordanması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46, 230-249.

Şirin, H. D., ve Bayrakçı, E. (2020). Romantik ilişki geliştirme programının romantik ilişki doyumu ve romantik inanç düzeyine etkisinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 145-165.

Tabachnick, B. G., and Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics (6th ed.)*. MA: Pearson: Boston.

Taşdemir, N., and Sakallı, N. (2010). The relationship between ambivalent sexism and religiosity among Turkish university students. *Sex Roles*, 62, 420-426.

Yüceol, S. E., ve Kaya, F. Ş. (2018). Toplumsal cinsiyet rolü tutumları, romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ve ilişki doyumu arasındaki ilişkiler. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 32-58.

Yüksel, Ö., ve Dağ, İ. (2014). Kadınlarda evlilik uyumu ve psikolojik belirtiler arasındaki ilişki: Stresle baş etme biçimleri ve toplumsal cinsiyet rolü tutumlarının aracı rolleri. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 26(3), 181-187.

Yılmaz, N., ve Çiçek, B. (2021). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının bazı demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Turkish Studies*, 16(1), 437-452.

Yalçın, İ., ve Ersever, O. (2015). İlişki geliştirme programının üniversite öğrencilerinin ilişki doyumu düzeylerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 185-201.

Zeyneloğlu, S. (2008). *Ankara'da hemşirelik öğrenimi gören üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları*. (Yayınlanmış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Zeyneloğlu, S., ve Terzioğlu, F. (2011). Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 409-420.